

Uporaba spletne učilnice Moodle na srednji šoli

Using E-classroom Moodle in Secondary School

Jana Jemec

ESIC Kranj, Ekonomsko-trgovska šola Kranj
jana.jemec@siol.net

Povzetek

Na Ekonomsko-trgovski šoli Kranj smo v šolskem letu 2007/08 postavili spletno učilnico Ekonomc s pomočjo aplikacije Moodle. Sledilo je postopno izobraževanje učiteljev za delo s spletno učilnico. V praksi so se pri delu s spletno učilnico pokazale številne prednosti in priložnosti, pa tudi nekaj pomanjkljivosti in slabosti, ki jih ima tak način dela.

Rezultati analize ankete o uporabi spletne učilnice pri učiteljih na naši šoli nam kažejo, da se Moodle z viri in dejavnostmi, vse bolj uveljavlja kot uspešno orodje za izobraževanje in je izziv današnjega časa za e-šolstvo.

Omogoča učinkovito in dejavno poučevanje, učenje in nadgradnjo teoretičnega znanja. Spletna učilnica omogoča in zahteva drugačne organizacijske oblike in načine izvedbe izobraževalnega procesa ter učitelja postavlja vedno bolj v vlogo mentorja in koordinatorja dela.

Ključne besede: Moodle, IKT, e-gradiva, spletna učilnica

Abstract

E-classroom Ekonomc was set in the school year 2007/08 with the application Moodle in our secondary school. We started with progressive education for teachers to learn the activities of e-classroom. Practical work with e-classroom brings us many advantages and opportunities, but also deficiencies and weaknesses of such teaching.

The results of survey about using e-classroom shows us that Moodle activities and resources are very successful tool for education and the challenge of our time on e-education.

Provides effective and active teaching, learning and upgrading of theoretical knowledge. E-classroom allows and requires different organizational forms and methods of carrying out the educational process and teachers are increasingly put in the role of the supervisor and coordinator of work.

Keywords: Moodle, ICT Technology, e-materials, e-classroom

1 Uvod

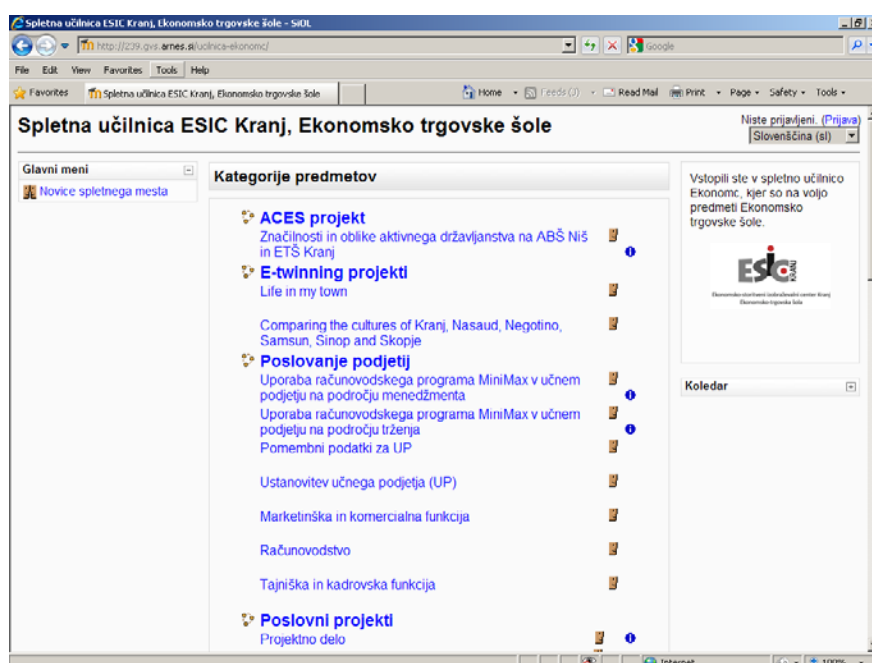
V današnji sodobni družbi je uporaba IKT in učenje izziv ter nuja izobraževalnega sistema, ki želi delovati napredno.

To zahteva od učitelja v prvi vrsti pripravljenost na spremembe pri procesu poučevanja, več dela, truda in časa pri prenovi učnih procesov in metod poučevanja.

Učitelji smo postavljeni pred nove izzive, ki jih prinaša razvoj IKT in s tem novih učnih metod, ki jih lahko uresničujemo samo s stalnim izobraževanjem in usposabljanjem. Ena od teh učnih metod je tudi spletna učilnica.

2 Spletna učilnica Ekonomc in usposabljanje učiteljev

Na Ekonomsko-trgovski šoli Kranj smo v letu 2008 postavili spletno učilnico Ekonomc s pomočjo aplikacije Moodle, ki se nahaja na spletnem naslovu: <http://239.gvs.arnes.si/ucilnica-ekonomc>. Vsebuje različne predmete, katerih avtorji so učitelji naše šole. V nekatere predmete lahko vstopamo kot gostje, za druge pa potrebujemo ključ.

Slika 1: Spletna učilnica Ekonomsko-trgovske šole

Prvo izobraževanje učiteljev za uporabo spletne učilnice Moodle pri pouku je potekalo v letu 2008. V 24-urno usposabljanje je bilo vključenih 14 učiteljev Ekonomsko – trgovske šole. Del usposabljanja je potekal v obliki konkretnih ur v računalniški učilnici, del pa preko spletne učilnice in dela na daljavo. Po končanem usposabljanju so bili učitelji seznanjeni z možnostmi uporabe IKT pri poučevanju in so pridobili veščine za uporabo spletne učilnice Moodle.

Pri uvedbi spletne učilnice v mesecu marcu 2008 je administrator spletne učilnice najprej odprl predmete za učitelje, ki smo takoj želeli začeti z delom na podlagi pridobljenega znanja. Učitelji smo do konca šolskega leta 2007/08 uporabili spletno učilnico predvsem za vnos gradiva in za osnovne informacije o predmetih, za objavo raznih gradiv in povezavo na uporabne spletne strani z e-gradivi ter drugimi vsebinami.

V šolskem letu 2008/09 smo se udeležili novega seminarja za uporabo spletne učilnice Moodle in dodatno interno usposabljanje učiteljev. Pri usposabljanju nam je zelo koristilo

znanje pridobljeno v predhodnem šolskem letu ter prve izkušnje pri uporabi spletne učilnice v nekaj mesecih predhodnega šolskega leta. Usposabljanje je temeljilo predvsem na utrjevanju že pridobljenih veščin uporabe spletne učilnice.

V šolskem letu 2009/10 se je izobraževanje nadaljevalo za tiste učitelje, ki še niso bili na seminarju. Izobraževanje je opravilo 40 učiteljev od 60. Za učitelje naše šole sem pripravila anketo o uporabi spletne učilnice, ki sem jo izvedla v mesecu maju.

3 Anketa

Uporaba spletne učilnice Moodle

Sestavila sem klasični anketni vprašalnik za učitelje. Na vprašalnik je odgovorilo 60 učiteljev.

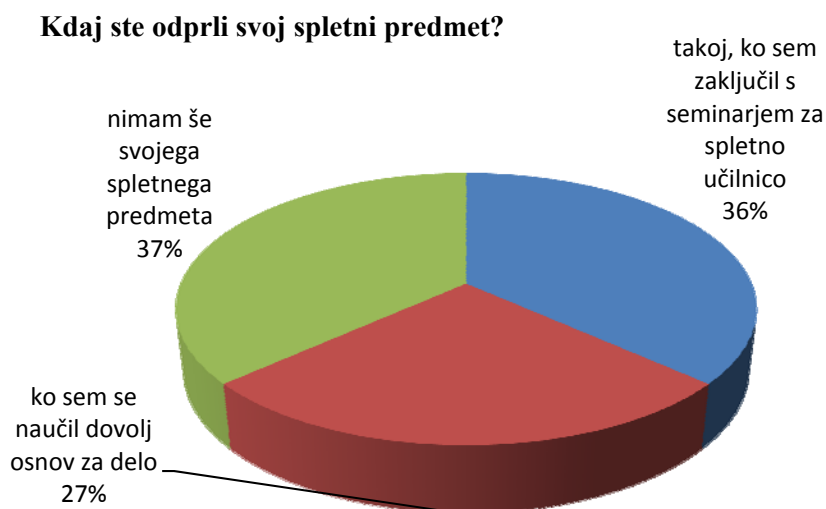
1. Zakaj ste se odločili za seminar za spletno učilnico Moodle? (možnih več odgovorov)

Grafikon 1 : Pogostost odločitve za seminar

Učitelji so se večinoma odločili za seminar, ker želijo iti v korak s časom, jih zanimajo novosti in ker Moodle omogoča veliko različnih aktivnosti.

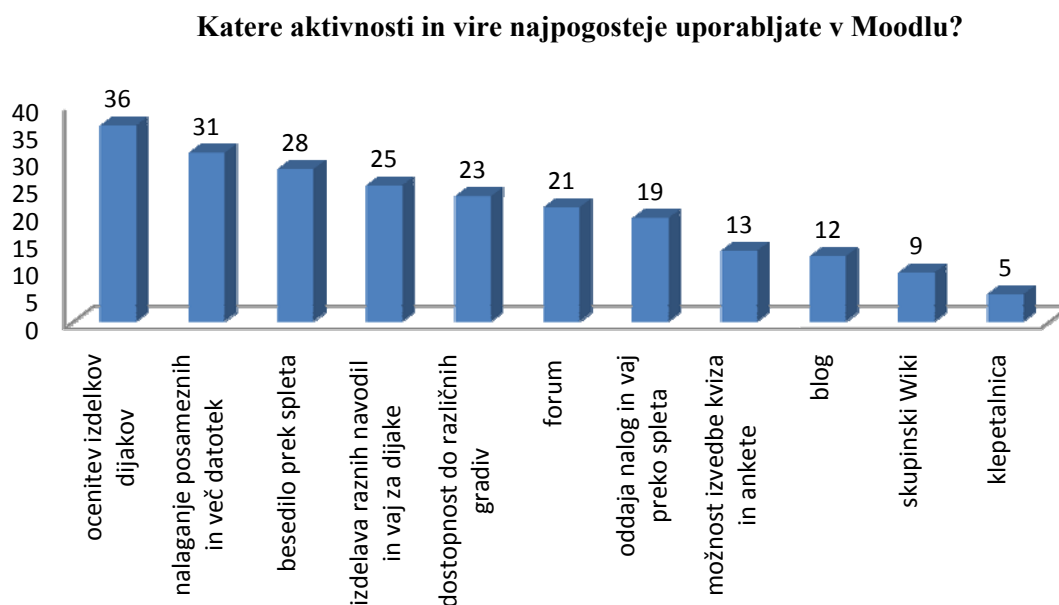
2. Kdaj ste odprli svoj predmet v spletni učilnici?

Grafikon 2: Kdaj ste odprli svoj predmet v spletni učilnici

Učitelji so odprli svoj spletni predmet, ko so zaključili s seminarjem in so se naučili dovolj osnov za delo. Približno tretjina pa svojega spletnega predmeta še nima.

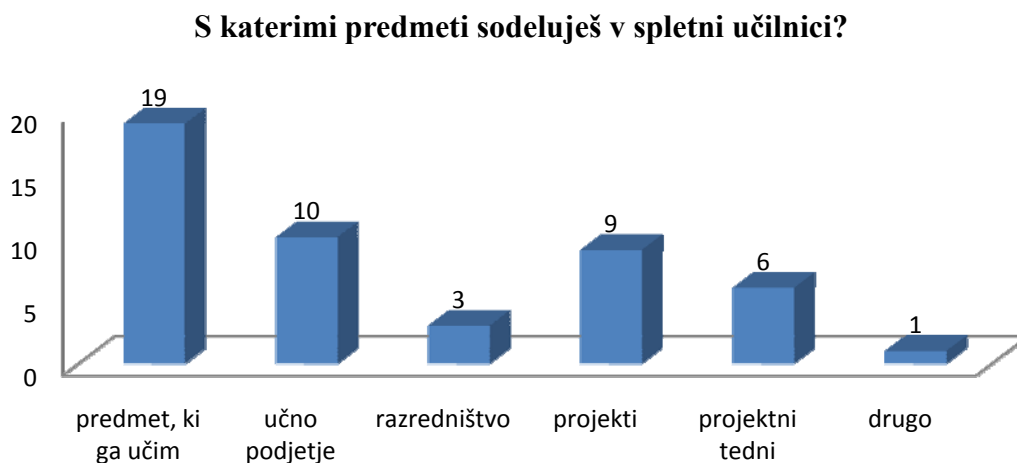
3. Katere aktivnosti in vire najpogosteje uporabljate v spletni učilnici? (možnih je več odgovorov)

Grafikon 3: Najpogosteje uporabljene aktivnosti in viri v Moodleu

Učitelji najpogosteje uporabljajo učilnico za ocenitev izdelkov, nalaganje datotek in besedila prek spleta, za izdelavo navodil in vaj za dijake ter dostopnost do gradiv, najmanj pa za blog, Wiki in klepetalnico.

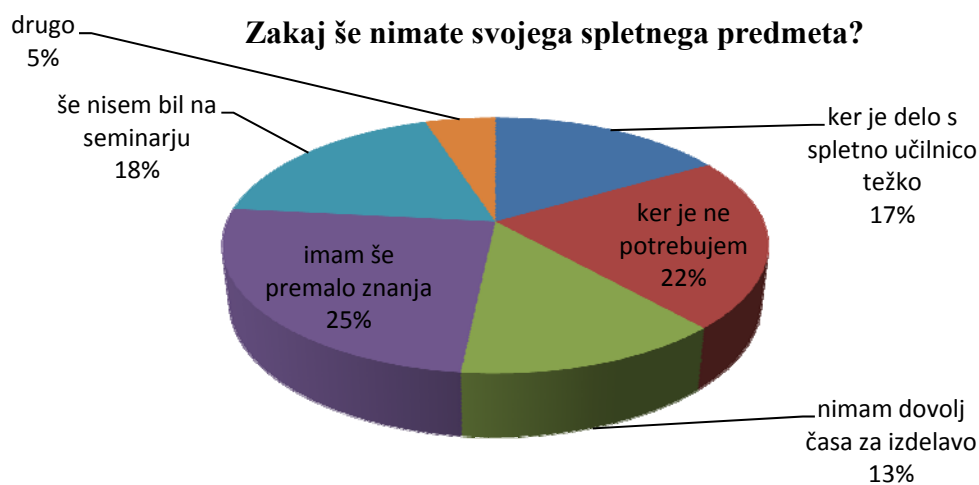
4. S katerimi predmeti sodelujete v spletni učilnici? (možnih je več odgovorov)

Grafikon 4: S katerimi predmeti sodeluješ v spletni učilnici

Učitelji imajo v spletni učilnici večinoma predstavljene svoje predmete, ki jih učijo.

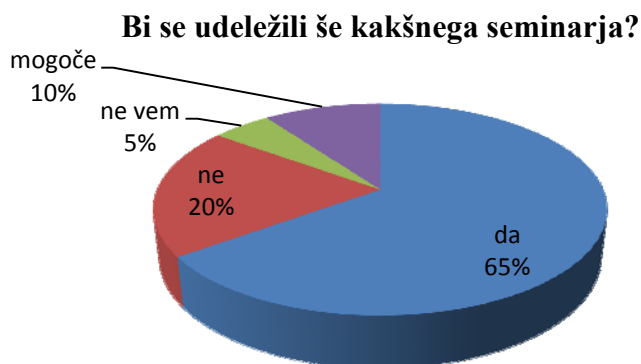
5. Zakaj še nimate svojega spletnega predmeta?

Grafikon 5: Razlogi, da učitelji še nimajo spletne učilnice

Učitelji nimajo spletne učilnice, ker imajo še premalo znanja in še niso bili na seminarju. So bili pa tudi mnjenja, da je delo s spletno učilnico težko.

6. Bi se udeležili še kakšnega seminarja za spletno učilnico?

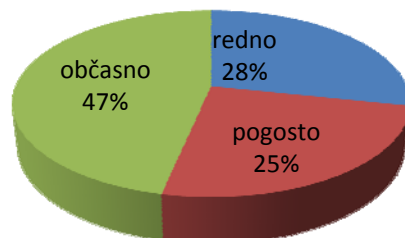

Grafikon 6: Možnost udeležbe na novem seminarju za Moodle

Učitelji bi se radi udeležili novega seminarja za Moodle, predvsem zato, da bi nadgradili svoje znanje in ga prenesli v prakso. Moodle vidijo kot izziv in uspešno orodje za izobraževanje.

7. Kako pogosto uporabljate spletno učilnico?

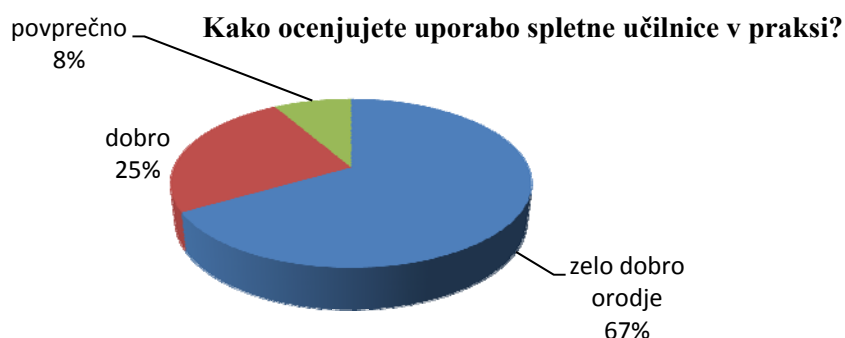
Kako pogosto uporabljate spletno učilnico?

Grafikon 7: Pogostost uporabe spletne učilnice

Občasno jo uporablja slaba polovica za zanimive učne vsebine, za projekte, projektne tedne in seminarske naloge, ki jih tudi ocenijo preko spleta. Dobra četrtina jo uporablja redno, četrtina pa pogosto.

8. Kako ocenjujete uporabo spletne učilnice v praksi?

Grafikon 8: Ocena uporabnosti spletne učilnice

Večina ocenjuje spletno učilnico kot zelo dobro in učinkovito orodje za poučevanje.

4 Analiza ankete

V tem šolskem letu se je uporaba spletne učilnice na naši šoli precej povečala. Vzrok za veliko uporabo je bila dodatna usposobljenost učiteljev za delo v spletni učilnici in večji interes za novosti in spremembe.

Večina učiteljev uporablja spletno učilnico za:

- tekst v obliki nalog kot dejavnosti
- navodila za delo
- uporabne spletne strani kot vir podatkov
- aktivnosti za dijake
- ocenjevanje nalog
- oddaja nalog preko spleta
- koristne povezave na uporabne spletne strani
- e-gradivo za svoj predmet
- komunikacija med dijaki in učitelji

Za delo v spletni učilnici smo učitelji vložili veliko dela in časa. Tak način dela prinaša vrsto prednosti kot so:

- enostaven dostop do gradiv in navodil za delo
- enostavna oddaja vaj in projektnih nalog
- možnost ocenjevanja izdelkov
- enostavno komuniciranje
- možnost učenja tudi doma in na daljavo
- razumljivo in enostavno poučevanje tudi s pomočjo video vodičev
- bolj zanimivo, dinamično delo pri pouku
- večja aktivnost dijakov
- lažja komunikacija
- samostojno delo
- hitrejša učenje
- širša razgledanost
- virtualno druženje
- dostopnost 24 ur na dan

Učitelji najpogosteje navajajo naslednje slabosti dela s spletno učilnico:

- pogrešam bolj osebni stik z dijaki
- dijaki preveč časa preživijo za računalnikom
- težko je vse učne vsebine predstaviti v spletni učilnici

Vloga dijaka in učitelja se v procesu upravljanja učenja z IKT spreminja. Dijaka postavlja v vedno bolj aktivno vlogo.

Proces učenja s spletno učilnico omogoča drugačno, multimedijsko in interaktivno zasnovano gradivo ter nove možnosti komunikacije med učitelji in dijaki.

Uporaba spletne učilnice pomeni lažji način poučevanja kot klasičen način poučevanja.

Učenje je učinkovitejše, ker spletna učilnica omogoča večjo dinamičnost pri pouku, dijak ima možnost ponavljanja in učenja tudi doma. Učitelji lahko takoj dobimo povratno informacijo o pridobljenem znanju (npr. kviz in anketa), dijaki imajo možnost ponovne razlage v spletni učilnici s pomočjo video vodičev.

Vse to omogoča in tudi vzpodbuja večjo aktivnost dijakov ter zagotavlja večje razumevanje in pomnjenje v primerjavi s klasičnim načinom poučevanja.

Spletna učilnica omogoča in zahteva drugačne organizacijske oblike in načine izvedbe izobraževalnega procesa ter učitelja postavlja vedno bolj v vlogo mentorja in koordinatorja dela.

Učenje se poenostavlja, pouk je bolj zanimiv in učinkovit, dijaki lahko samostojno opravljajo določene naloge. So tudi bolj navdušeni za delo in lažje pridejo do pravih vsebin v spletni učilnici. Dijaki se učijo z delom in s tem izvajajo aktivne metode učenja. Določeno dejavnost si dijaki s pomočjo video vodičev lahko ogledajo tudi večkrat in tako samostojno rešujejo naloge.

Delo s spletno učilnico pa zahteva od učitelja več časa za pripravo gradiva in vaj, pa tudi dodatno delo doma. Učitelji se moramo stalno izobraževati o novostih IKT, če hočemo iti v korak s časom.

5 Zaključek

Uporaba spletne učilnice v izobraževanju je v zadnjem obdobju v velikem porastu in je prinesla bistvene spremembe za učitelje in dijake ter tudi za same izobraževalne zavode. Razvoj interneta je omogočil dostopnost izobraževanja ter spremenil proces poučevanja. Tako IKT v izobraževalnem procesu ni več samo pomoč pri administrativnih procesih, pač pa posega v proces upravljanja učenja.

V današnjem času je potreba po širjenju ter lažji dostopnosti potrebnih znanj vse večja.

Učitelji smo dolžni iti v korak s časom in v učni proces vnašati tudi sodobne pristope in metode poučevanja. IKT se zelo hitro razvija in posodablja, zato se moramo tudi učitelji ves čas učiti novih spretnosti.

Učiteljem marsikdaj primanjkuje znanja in izkušenj, da bi izkoristili vse prednosti spletne učilnice in zato včasih prehitro obupajo. Za učinkovito poučevanje v spletni učilnici je še vedno potrebna tudi dovolj dobra didaktična priprava.

Uvajanje spletne učilnice v pouk zahteva postopnost, strpnost in na začetku veliko časa za pripravo. Učitelj mora biti dovolj teoretično in strokovno usposobljen ne samo na svojem predmetnem področju, ampak tudi glede poznavanja in uporabe IKT.

Spletna učilnica vsekakor ponuja veliko možnosti za sodobno e-šolstvo in je nov izziv za izboljšanje procesa učenja in poučevanja.

Viri:

Spletna stran e-učilnice Ekonomske Ekonomske-trgovske šole: <http://www.sola1.si/ucilnica-ekonomc/> (1.6.2010)

Spletna stran Moodla: <http://www.moodle.si/moodle/> (25.5.2010)

Literatura:

Gerlič, Ivan (2004): Vzgoja in izobraževanje za informacijsko družbo – didaktični vidiki problematike. Organizacija, Kranj: Moderna organizacija, št. 37, str. 464 – 469.

Muha, Simon, Rajkovič, Vladislav in Florjančič, Jože (1999): Kakovost šole v luči informacijske pismenosti. Organizacija: Vzgoja in izobraževanje v informacijski družbi. Kranj: Moderna organizacija, letnik XXXII, št. 8-9, str. 440-444.

Rutar I. Z. (2004). Pristopi k poučevanju, preverjanju in ocenjevanju. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.